

Dossier de Guiatge

Un viatge per la història de Gualta

Lidia Garcia Ortiz & Marta Rojo Cuellar

30-05-2018

INTRODUCCIÓ

La finalitat d'aquest dossier de guiatge és proporcionar informació sobre Gualta a un guia experimentat que estigui interessat a fer una ruta per aquest petit poble.

Com a creadores d'aquest projecte hem realitzat unes fitxes tècniques dels recursos turístics més potencials del poble de Gualta i a més a més, fitxes de la flora i la fauna que predomina en aquest municipi.

A mesura que hem anat fent el projecte, li hem agafat molta estima a aquest poble i a la seva gent, per tant, volem que la persona o persones que utilitzin aquest dossier de guiatge valorin i estimin el poble de Gualta tant com nosaltres.

Dit això, ara començarem a explicar el contingut d'aquest dossier.

- 1r: Adjuntarem una fitxa tècnica amb informació general del poble de Gualta.
- 2n: Adjuntarem l'inventari de recursos turístics amb la seva respectiva informació. Aquesta informació és important pel contingut de la Ruta Històrica Per Adults.
- 3r: Adjuntarem les fitxes tècniques de Flora i Fauna, també amb la seva respectiva informació. Aquesta informació és important pel contingut de la Ruta de Flora i Fauna Per Nens.
- 4t: Adjuntarem la Ruta Històrica Per Adults amb el recorregut i les respectives parades d'aquesta ruta amb la informació que s'ha d'explicar.
- 5è: Adjuntarem la Ruta de Flora i Fauna Per Nens amb el recorregut i les parades juntament amb les activitats que s'han de realitzar i el material necessari.

Esperem que aquest dossier us serveixi d'ajuda per realitzar la vostra ruta per Gualta.

Fitxa General De Gualta

Situació: Situat a la riba dreta del riu Ter, limita al nord amb Ullà, al nord-est amb Torroella de Montgrí, i al sud i a l'oest amb Fontanilles.

Gentilici: Gualtenc/ca

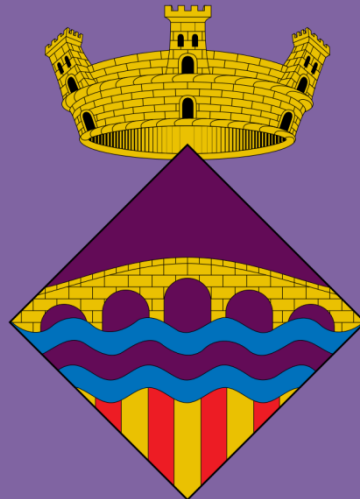
Codi postal: 17257

Alcalde: Jaume Fontdevila

Número d'habitants: 392 (2017)

Patrona del poble: Sta. Maria

Festes Majors: Del 25 al 31 de juliol

Inventari de Recursos Turístics

FITXA D'AVALUACIÓ DE RECURSOS TURÍSTICS

Nom Del Recurs: Rec del molí

Tipus: Fonts, pous i safareigs

Ubicació: Carrer Major, davant del Molí, Gualta

Breu Descripció: Rec que prové de la resclosa de Canet i que irriga la riba dreta del riu Ter des de Serra de Daró fins a la platja de Pals. Zona d'intensa activitat agrícola i de gran varietat de cultius com hortes, fruites, arrossars... És d'origen medieval (s.XVI) i pertanyia als comptes de Peralada, propietaris també de la resclosa de Canet i del Molí de Pals. A partir de Gualta (Les Sauledes), aquest s'adjunta i segueix el curs del Daró vell fins a arribar als aiguamolls de la platja de Pals on el rec queda difuminat.

Infraestructures: (VALORA AMB: 1(molt malament), 2 (malament), 3 (millorable), 4 (bé), 5 (molt bé))

Accés: 4

Conservació: 5

Adaptació Per A Discapacitats: 1

Senyalització: 5

Aparcaments: 3

FITXA D'AVALUACIÓ DE RECURSOS TURÍSTICS

Nom Del Recurs: Pont medieval de Gualta

Tipus: Pont

Ubicació: A l'entrada del poble, al costat de la carretera de Torroella.

Breu Descripció: Aquest pont el qual és d'interès especial, està fet de pedra i està situat sobre el riu Daró. Va ser construït cap al s. XVI substituint un pont més antic, probablement d'origen romà, que va ser durant molt de temps l'únic pas possible en direcció a Torroella. Consta de cinc ulls d'arc rebaixat, de diferent llum, amb una llargada total de 60 m i una amplada de 2,20 m. Encara són ben apreciables les marques deixades a la pedra pel pas dels carros. Durant la Guerra del Francès, l'arcada central va ser derruïda i reconstruïda posteriorment.

Infraestructures: (VALORA AMB: 1(molt malament), 2 (malament), 3 (millorable), 4 (bé) , 5 (molt bé))

Accés: 4

Conservació: 4

Adaptació Per A Discapacitats: 1

Senyalització: 5

Aparcaments: 5

FITXA D'AVALUACIÓ DE RECURSOS TURÍSTICS

Nom Del Recurs: Molí de Gualta

Tipus: Molí

Ubicació: Al Carrer Major, Gualta

Breu Descripció: Antic edifici medieval del s. XVI amb estructura de castell o fortalesa, muralla i espitlleres, on s'ubica un molí hidràulic amb canals i una bassa. La major part de l'edifici conservat en l'actualitat és del s. XVII. S'hi pot observar el bramador de la resclosa, que desvia l'aigua cap al molí i un segon canal que la desvia cap a Fontanilles. Originàriament era un molí fariner i arrosser i es va transformar en central elèctrica el 1898. Va esdevenir una de les primeres centrals elèctriques de les comarques gironines, aprofitant fins i tot el sobrant de força per fabricar gel. La central hidroelèctrica i el molí varen conviure molts anys. Va deixar de funcionar als anys 70. Al 1949 va ser declarat Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN).

Infraestructures: (VALORA AMB: 1(molt malament), 2 (malament), 3 (millorable), 4 (bé), 5 (molt bé))

Accés: 4

Conservació: 5.

Adaptació Per A Discapacitats: 1

Senyalització: 5

Aparcaments: 3

FITXA D'AVALUACIÓ DE RECURSOS TURÍSTICS

Nom Del Recurs:
Església de Santa
María

Tipus: Església

Ubicació: Plaça de l'Església

Breu Descripció: Amb el nom de *Santa Marie de Aqualta* és esmentada en un testament de l'any 1048 tot i que l'existència del lloc és molt anterior, almenys de mitjan segle IX. D'aquell primitiu temple medieval no ha restat cap vestigi. L'edifici actual és una construcció neoclàssica del segle XVIII. Consta d'una sola nau, coberta amb volta de llunetes, sense absis sobresortit, i amb capelles laterals. La portalada és austera, d'arc rebaixat, emmarcat amb pilastres i amb un entaulament on hi ha la fornícula, ara buida. Té un campanar de torre, sense ornamentació, arranjat l'any 1922 amb materials procedents de l'enderrocament de l'antiga casa de la vila.

Infraestructures: (VALORA AMB: 1(molt malament), 2 (malament), 3 (millorable), 4 (bé), 5 (molt bé))

Accés: 5

Conservació: 5

**Adaptació Per A
Discapacitats:** 5

Senyalització: 5

Aparcaments: 3

FITXA D'AVALUACIÓ DE RECURSOS TURÍSTICS

Nom Del Recurs: Can Cornell

Tipus: Edifici residencial

Ubicació: Al Carrer Major, 31

Breu Descripció: És un dels casals més antics del poble, situat molt a prop de l'antic castell, que després va ser transformat en molí. Té el seu origen al s. XV tot i que el seu aspecte actual es correspon amb la reforma i ampliació dels segles XVI-XVIII. EL finestral d'arc conopial, la traseria gòtica i el portal adovellat de punt rodó es del s. XVI. Al 1723 hi va haver la segona reforma. El propietari d'aquest edifici va ser el Marquès de Camps.

Infraestructures: (VALORA AMB: 1(molt malament), 2 (malament), 3 (millorable), 4 (bé) , 5 (molt bé))

Accés: 5

Conservació: 5

Adaptació Per A Discapacitats: 5

Senyalització: 1

Aparcaments: 3

FITXA D'AVALUACIÓ DE RECURSOS TURÍSTICS

Nom Del Recurs: Creu de la Santa Missió

Tipus: Creus monumentals

Ubicació: Plaça

Breu Descripció: En aquest mateix lloc, al final del carrer Major en direcció a Fontanilles, hi va haver una creu antiga que es va perdre l'any 1936. Només va quedar el pedestal, damunt del qual hi van construir una creu nova durant la Santa Missió de 1958.

Infraestructures: (VALORA AMB: 1(molt malament), 2 (malament), 3 (millorable), 4 (bé) , 5 (molt bé))

Accés: 5

Conservació: 4

Adaptació Per A Discapacitats: 1

Senyalització: 3

Aparcaments: 3

FITXA D'AVALUACIÓ DE RECURSOS TURÍSTICS

Nom Del Recurs: Creu dels Herois

Tipus: Creu Monumental

Ubicació: Carrer Joan Maragall

Breu Descripció: El 1809 es va produir una batalla entre les tropes espanyoles i l'exèrcit de Napoleó, que havia pogut creuar el Ter just a l'altura de Gualta. L'any 1959, en commemoració del 150è aniversari, es va erigir aquest monument, un monòlit de pedra artificial coronat per una estructura de creus als quatre vents.

Infraestructures: (VALORA AMB: 1(molt malament), 2 (malament), 3 (millorable), 4 (bé) , 5 (molt bé))

Accés: 5

Conservació: 5

Adaptació Per A Discapacitats: 5

Senyalització: 5

Aparcaments: 5

FITXA D' AVALUACIÓ DE RECURSOS TURÍSTICS

Nom Del Recurs: Ajuntament de Gualta

Tipus: Ajuntament

Ubicació: Centre del poble. Plaça Major, 1, 17257 Gualta, Girona.

Breu Descripció: Institució local que té per funció el govern i l'administració dels interessos del veïnat del municipi de Gualta. L'actual alcalde de Gualta és en Jaume Fontdevila Tarabal.

Infraestructures: (VALORA AMB: 1(molt malament), 2 (malament), 3 (millorable), 4 (bé) , 5 (molt bé))

Accés: 5

Conservació: 5

Adaptació Per Discapacitats: 3

A Senyalització: 4

Aparcaments: 4

FITXA D'AVALUACIÓ DE RECURSOS TURÍSTICS

Nom Del Recurs: Mirador
Puig de la Font
Pasquala

Tipus: Mirador

Ubicació: Al Puig de la Font Pasquala, Gualta

Breu Descripció: Des de Gualta a Llabià, passant per la Closa Fonda trobem un desviament a l'esquerra direcció al vèrtex (Puig de Font Pasquala). També s'hi pot arribar sortint de Gualta en direcció a Fontanilles. El vèrtex queda al cim del turó, a mà dreta de la carretera.

El mirador de Gualta compta amb un punt geodèsic, que és un punt senyalitzat que indica una posició geogràfica exacta.

Infraestructures: (VALORA AMB: 1(molt malament), 2 (malament), 3 (millorable), 4 (bé), 5 (molt bé))

Accés: 4

Conservació: 4

Adaptació Per A
Discapacitats: 3

Senyalització: 4

Aparcaments: 4

Serveis

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

SERVEI: Ca la Paquita

TIPUS: Restaurant

UBICACIÓ: Carrer Major, 22.

BREU DESCRIPCIÓ: Ofereix una carta amb varietat i qualitat.

- Entrants freds i calents
- Especialitat en arrossos
- Peix i marisc
- Carns del país
- Postres casolans
- Licors i vermut

CONTACTE:

Telèfon: 872 21 52 91

E-mail: calapaquitagualta@gmail.com

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: No disposa d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

SERVEI: Casa Club

TIPUS: Restaurant

UBICACIÓ: Ctra. de Palafrugell a Torroella de Montgrí (C-31, km 345)

BREU DESCRIPCIÓ: La millor proposta gastronòmica amb unes espectaculars vistes al camp de golf. Us proposem una selecció dels millors productes empordanesos de mercat. Amb el segell i garantia de qualitat de "El Molí de l'Escola". Gran selecció de vins. Menú diari. Obert tot l'any.

CONTACTE:

Telèfon: 972 760 450 .

E-mail: info@empordagolf.com

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: No disposa d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

SERVEI: L'Horta de Can Patxei

TIPUS: Restaurant

UBICACIÓ: Ctra. de Palafrugell a Torroella de Montgrí (C-31, km 345)

BREU DESCRIPCIÓ: Al costat del restaurant hi trobareu els nostres horts, que podeu visitar sempre que desitgeu. Actualment hi cultivem els productes que mes necessitem a la cuina d'una forma tradicional. Som respectuosos amb el medi ambient i procurem produir amb la màxima qualitat. També tenim com a objectiu que pugueu passejar i gaudir dels nostres productes encara amb contacte amb la terra.

CONTACTE:

Telèfon: 972 760 450

E-mail: info@empordagolf.com

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: No disposa d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

SERVEI: Tritón

TIPUS: Restaurant

UBICACIÓ: C-31, s/n.

BREU DESCRIPCIÓ: Un dels millors restaurants especialitzats en peix de la comarca. També adequat per a nens. Servei atent i eficient.

CONTACTE:

Telèfon: 972 75 70 38

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: No disposa d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

SERVEI: Mermelades el Jou

TIPUS: Comerç

UBICACIÓ: Major, 38.

BREU DESCRIPCIÓ: Mermelades fetes artesanalment. La conservació és de varis mesos. Compten amb diversos sabors.

CONTACTE:

Telèfon: 972 76 02 02

E-mail: elijou@mermeladeselijou.com

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: No disposa d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

SERVEI: *Fleca Pere Jaume*

TIPUS: Comerç

UBICACIÓ: Carrer Major, 20

BREU DESCRIPCIÓ: Es fa, es cou i ven el pa i, de forma opcional, altres productes de pastisseria.

CONTACTE:

Telèfon: 972 75 89 69

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: No disposa d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

Altres establiments comercials de gualta:

- ✓ *Estanc i queviures Muriscot*
- ✓ *Mel Montgrí*
- ✓ *Perruqueria el Rampí*
- ✓ *Perruqueria M.Neus*

TIPUS: Comerç

UBICACIÓ: Gualta

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: No disposen d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

SERVEI: Desballestaments Pere Cabrera

TIPUS: Empresa

UBICACIÓ: Carrer Oliveres

BREU DESCRIPCIÓ: Reutilització d'alguns components dels vehicles, el reciclatge d'altres i la gestió de residus de la resta.

CONTACTE: Telèfon: 649 94 51 64

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: No disposa d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

SERVEI: Comercial Daró

TIPUS: Empresa

UBICACIÓ: Carrer Major, 65

BREU DESCRIPCIÓ: Botiga d'aliments per a animals

CONTACTE: Telèfon: 972 75 88 82

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: Disposa d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

SERVEI: Anadiag Ibérica SL

TIPUS: Empresa

UBICACIÓ: Gualta

BREU DESCRIPCIÓ: Assaigs amb productes fitosanitaris. Oficialment reconeguts pel Ministeri d'Agricultura amb l'IOR núm. 20/97.

Estudis i anàlisi de residus de pesticides i materials pesats.

Gestió, posada en marxa i assessorament en activitats relacionades amb l'àmbit rural.

Assessorament agrícola adreçada a producció vegetal i especialment en fructicultura. Gestió de producció integrada.

Peritacions.

Informes mediambientals.

Projectes.

Mesuraments i particions de finques.

CONTACTE:

Telèfon: 972 758 970

Fax: Fax 972 760 440

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS:No disposa d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

SERVEI: BlayVet

TIPUS: Empresa

UBICACIÓ: Ctra. Fontanilles, s/n

BREU DESCRIPCIÓ: Es dediquen a prestar serveis professionals per cobrir totes les necessitats de les explotacions ramaderes de porcí, boví, oví, etc.

Blayvet els ofereix la millor gamma de serveis i productes del mercat amb una bona relació qualitat-preu, el que ens converteix en un referent competitiu del mercat.

CONTACTE: Telèfon: 972 76 16 79

Fax: 972 76 19 85

E-mail: blayvet@blayvet.com

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: Disposa d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

SERVEI: CaravaningParkingMontrí, S.L

TIPUS: Empresa

UBICACIÓ: Ctra. C-31 PK 347.58

BREU DESCRIPCIÓ: Venda de caravanes, autocaravanes, remolcs i mòbil-home nous i d'ocasió, disposant d'una àmplia exposició.
Fabricació pròpia i a mida del seu mòbil-home.
Aparcament exterior, cobert i interior.
Àmplia botiga d'accessoris.
Taller de reparació de xapa, pintura, mecànica, elèctrica, posada a punt pre-ITV i muntatge d'enganxalls per a tots els vehicles.

CONTACTE: Telèfon: 972 761 728
E-mail: info@caravaningmontgri.com

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: Disposa d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

Altres empreses de Gualta:

- ✓ *Fusteria i ebenisteria de moble massís Farreras*
- ✓ *EuromatExport*

TIPUS: Empresa

UBICACIÓ: Gualta

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: No disposen d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

SERVEI: Empordàgolf

TIPUS: Golf

UBICACIÓ: Ctra. de Palafrugell a Torroella de Montgrí (C-31, km 345)

BREU DESCRIPCIÓ: El Camp d'Empordà Golf, consta de 36 forats combinables en 6 recorreguts de 18 forats Links i Forest. Dissenyat per Robert Von Hagge, el recorregut Top 10 PGA -Von Hagge ha estat seu de diferents proves de la PGA durant més de 10 anys.

CONTACTE:

Telèfon: 972 76 04 50

E-mail: info @empordagolf.com

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: No disposa d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

SERVEI: Pitch & putt

TIPUS:Golf

UBICACIÓ: Ctra. de Torroella de Montgrí a Parlavà Km 0,5

BREU DESCRIPCIÓ: El Par3 pitch&putt Gualta té 18 forats amb distàncies que van entre els 70 i els 120 metres, amb dues opcions de sortides diferents indicant distàncies més curtes o més llargues, a escollir per cada jugador.

És considerat un camp tant per a principiants com per golfistes experts, ideal per a gaudir de manera individual, en família, entre amics, en parella, etc.

Trobaràs amics de totes les edats, en un ambient agradable i natural, disposat a fer-te sentir com a casa en tot el que necessitis.

El recinte es completa amb tres zones de pràctica on poder millorar el swing, només per l'assequible preu de 2 € de la fitxa de boles de pràctiques, amb un drivingrange de 250 m i 20 tees de sortida (13 d'ells coberts), una zona d'approach, bunker i putting green.

CONTACTE:

Telèfon: 972 76 03 38/ 609 55 49 61

E-mail: info@gualta.com

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: Disposa d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

SERVEI: Mas Sorrer

TIPUS: Oci

UBICACIÓ: Ctra. Torroella a Parlavà, Km 0,5.

BREU DESCRIPCIÓ: Realitzen sopars, cocktails, hamburgueses, etc. Compten amb una terrassa. Obert cada vespre fins el 17 de setembre

CONTACTE: Telèfon: 677 458 854
E-mail: massorrer@massorrer.cat

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: No disposa d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE SERVEIS

SERVEI: Ocitània

TIPUS: Oci

UBICACIÓ: Cta. de Torroella de Montgrí a Parlavà, KM 0,5 (davant del Pitch & Putt Gualta)

BREU DESCRIPCIÓ: A Ocitània ofereixen activitats memorables a la natura per tothom, divertides i innovadores: rutes en segway, en burricleta, làser combat i miniquads, com a més destacats. Totes, activitats que combinen la descoberta del territori i la diversió amb la innovació tecnològica. Ofereixen activitats per parelles, famílies, grups i empreses, i ho fem des de l'estimació de la nostra terra i de la professionalitat en la gestió de tots els processos de l'experiència.

CONTACTE: Telèfon: 972 75 50 82
E-mail: info@ocitania.cat

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: Disposa d'aparcament.

FITXA D'AVALUACIÓ DE RECURSOS TURÍSTICS

SERVEI: DoubleTree

TIPUS: Allotjament

UBICACIÓ: C/ Torroella a Palafrugell s/n.

BREU DESCRIPCIÓ: Totes les habitacions elegants de l'hotel disposen de roba de llit confortable, Wi-Fi i balcó amb una vista meravellosa sobre les muntanyes o el camp de golf. Comenceu el dia amb un bufet d'esmorzar al restaurant que té vistes al camp de golf. Sopar a l'aire lliure mentre pren el sol espanyol i assaborir plats mediterranis acabats de preparar.

CONTACTE:

Telèfon: 972 78 20 30

Fax: 972 78 20 20

ACCÉS: Fàcil.

APARCAMENTS: No disposa d'aparcament.

Fitxes Tècniques de Flora i Fauna

1. Fauna

	<ul style="list-style-type: none">🐸 Granota comú: A la primavera comencen a sentir-se cantar i no s'aturen fins a la tardor.🐸 La granota comuna viu a planes i a la muntanya mitjana de no més de 800 metres d'altitud, sempre molt a prop de l'aigua, de la qual s'allunya molt rarament.
	<ul style="list-style-type: none">🐸 Granota verda: Els colors són variables.🐸 S'alimenten de tot tipus d'insectes i aràcnids però també pot menjar preses aquàtiques com els seus propis capgrossos.🐸 Poden viure entre 6 o 7 anys però normalment viuen 2 o 3 anys.
	<ul style="list-style-type: none">🐸 Tritó verd: El tritó verd s'alimenta de diversos invertebrats aquàtics, tot i que quan conviu amb les larves del tritó palmat.🐸 Les altes elevacions dels climes mediterranis són l'hàbitat preferit pels tritons verds.

	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Àliga cuabarrada: alimenta d'un grup restringit de vertebrats, com mamífers, aus i alguns rèptils. ✦ La posta normalment varia entre 1 i 2 ous, excepcionalment 3 en casos de molta disponibilitat d'aliment.
	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Ànecs: Són omnívors i les seves fonts d'alimentació són: herbes, grans, plantes aquàtiques, peixos, insectes i altres. ✦ Mengen a la superfície, o bé cabussant mig cos dintre l'aigua i deixant l'altre mig fora, mantenint l'equilibri amb un moviment viu de les potes.
	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Boscarla de canyar: Fonamentalment menja insectes però, a la tardor, també afegeix baies a la seua dieta. ✦ És típicament estival: arriba el mes d'abril i reprèn la migració des dels primers dies d'agost fins a la darrería d'octubre, mes durant el qual migren els joves de l'any.
	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Corb: La seva dieta oportunista pot incloure petits animals, ous, carronya i aliments vegetals. ✦ Els corbs són omnívors pel que tenen becs i potes robustos però poc especialitzats.

	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Cademera: Fa uns 12,5 cm de llargària. ✦ Té el bec esvelt i la cua forçada. ✦ Pot viure en jardins, arbres fruiters i conreus.
	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Tórtola europea: El seu niu és una petita plataforma de branquetes, sobre les branques de vegetació de certa alçada. ✦ Sol contenir dos ous, i pot fer dues o tres niuades per temporada, de maig a juliol
	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Cruixedell: Té un bec bastant gruixut, negrós per sobre i groguenc per sota. ✦ El cruixedell pot ser escoltat tot l'any. ✦ S'han convertit en un símbol de l'amor fidel
	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Garsa: També és coneguda com Pica Pica. ✦ Menja sobretot insectes i cereals, encara que també carronya, ous i pollets. ✦ Gràcies al seu caràcter omnívor i intel·ligència, pot sobreviure en ambients molt degradats.
	<ul style="list-style-type: none"> ✦ Falciot negre: Té les ales molt llargues, en proporció a la mida del cos, i poc articulades, i té les potes molt curtes. ✦ És migrant transsaharià. ✦ S'alimenta d'insectes que caça al vol.

- ✦ **Verdecillo:** És un parent proper al canari.
- ✦ Només es mostren una mica més reticents als acostaments en èpoques de zel.
- ✦ El seu cant és un grinyol, molt ràpid i llarg,

- ✦ **Verderol europeu:** Mesura de 13 a 15 cm de llarg.
- ✦ El seu bec curt i cònic és prou poderós per obrir llavors grans i dures.

- ✦ **Martinet blanc:** S'alimenta de peixos, granotes, rèptils, amfibis, cucs i insectes.
- ✦ És una espècie gregària i sedentària.
- ✦ Fa el niu en llocs prop de l'aigua.

- ✦ **Òliba:** Els ratolins semblen ser el tipus més comú de font d'aliment per a l'òliba.
- ✦ Poden passar moltes hores cada nit a la recerca de menjar i consumint-la.
- ✦ L'òliba pot posar de 5 a 7 ous per vegada.

- ✦ **Gavià de potes grogues:** La seva alimentació és la pesca de peixos, crancs, cloïsses i gambetes, etc.
- ✦ De la mateixa manera s'alimenta d'altres aus, es menja els ous i als colomins.
- ✦ S'alimenta d'escombraries i és carronyera de tot tipus de deixalles alimentaris

- **Esquirol comú:** S'alimenta de llavors, fruits secs, glans, escorces i brots tendres.
- L'esquirol viu en grups familiars.
- Solen aparèixer en el bon temps amb la primavera.

- 🐇 **Conill de bosc:** Són exclusivament herbívors.
- 🐇 Utilitzen el seu fi olfacte i els seus bigotis per buscar aliment.
- 🐇 Tenen unes potents potes posteriors que utilitzen per desplaçar-se corrent i saltant

- **Eriçó comú:** Caça i menja insectes i les seves larves, miriàpodes, cargols, llimacs, cucs de terra i fins i tot s'atreveix amb granotes, ratolins, sargantanes, colobres i escurçons.
- És un animal solitari, però en alguna ocasió s'ha vist el mascle i la femella compartint el niu.

- 6 **Guineu:** La majoria de les guineus viuen entre dos i tres anys, encara que poden arribar a aconseguir els deu anys.
- 6 Són solitaris caçant la seva presa.
- 6 S'alimenten de llagostes, de fruita i baies.

- 6 **Senglar:** El desenvolupament de l'olfacte, li permet detectar aliment.
- 6 L'oïda està també molt ben desenvolupada i pot captar sons imperceptibles per a nosaltres.
- 6 El senglar s'adapta a tot tipus d'hàbitats.

- ✓ **Ratpenat:** La vida d'aquests mamífers és nocturna.
- ✓ S'alimenten de fruita, altres d'insectes que aconsegueixen capturar en ple vol.
- ✓ Poden arribar a fer més d'un metre.

- 6 **Mostela comuna:** És el carnívor més petit de tots.
- 6 Gràcies a la seva mida petita, pot accedir a les galeries subterrànies dels talpons i capturar-los directament dins els caus.
- 6 Sovint es posa dret sobre les potes del darrere per observar els voltants

- 6 **Llúdriga:** S'alimenta principalment de peixos però pot menjar ocells, insectes, granotes i crustacis, fins i tot petits mamífers.
- 6 Aquestes llúdries són molt territorials i viuen soles la major part del temps.

- 🐾 **Els cavalls:** Beuen aproximadament 25 litres d'aigua al dia.
- 🐾 Les dents dels cavalls mai paren de créixer, ploren la mort d'un company.
- 🐾 Poden reconèixer sons i veus familiars a llargues distàncies.

- 🐾 **Els rucs:** Tenen fama de tossuderia causa de la seva agut sentit d'auto preservació.
- 🐾 Un ruc pot arribar a viure per més de 50 anys i tenen una memòria increïble.
- 🐾 Als rucs no els agrada estar sols, són feliços en grup.

- 🐾 **Rata comú:** Són omnívores.
- 🐾 Tenen molta agilitat, grimpen hàbilment.
- 🐾 És caracteritzen per la seva astúcia.
- 🐾 Tenen una gran capacitat d'intimidació.
- 🐾 La cua és una excel·lent eina que serveix per controlar els seus salts.

- 🐾 **Els gats** es saluden fregant els seus nassos.
- 🐾 Quan els gats miolen ho fan per comunicar-se amb humans i no amb altres gats.
- 🐾 **Els gossos** tenen el sentit de l'oïda tan desenvolupat que poden escoltar sons des d'una distància de 225 fins a 230 metres.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Els escarabats: S'alimenten d'excrements ➤ Fan una bola que transporten a certa distància per enterrar-la, alimentar-se i dipositar-hi els seus ous.
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Cloïssa de riu: Quan arriben a la grandària suficient per viure pel seu compte es desprenen i viuen al fons dels rius on poden arribar a aconseguir fins a 30 centímetres. ➤ Una vegada al seu hàbitat, generalment no solen abandonar-lo.

	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Carpa comuna: Té un impacte ecològic important, ja que remena els sediments fins del riu amb el morro. ➤ La seva alimentació inclou tant elements animals com vegetals. ➤ És molt resistent a la contaminació
	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Barb de l'Ebre: Viu en parts baixes i mitjanes dels rius, amb corrent lent. ➤ Prefereix àrees amb vegetació i amb els marges coberts. ➤ Viu fins als 16 anys.

- ☞ **Serp verda:** Els seus hàbitats naturals són els boscos i erms secs amb arboços i matolls.
- ☞ També es pot trobar als camps de conreu i a les zones urbanes, on li agraden els vells murs amb forats i les runes.
- ☞ Prefereix menjar llangardaixos, però també l'hi agraden els ocells, els ratolins, els cargols i algunes espècies d'insectes.
- ☞ No és verinosa.

- ☞ **Sargantana cuallarga:** Un tret molt característic és la seva capacitat d'emetre xiscles.
- ☞ Es nodreix bàsicament de petits insectes, especialment ortòpters, que captura amb certa facilitat, gràcies a la seua agilitat de moviments.
- ☞ Com la majoria de rèptils, és una espècie protegida per la llei.

- ☞ **Dragó comú:** La dieta és molt variada i inclou nombrosos grups d'invertebrats, en especial coleòpters, aràcnids, himenòpters, lepidòpters i larves d'insectes.
- ☞ La coloració canvia: és més fosca durant el dia i més clara durant la nit.

2. Flora

	<ul style="list-style-type: none"> Pi blanc: Suporta molt bé altes temperatures i sequeres perllongades, encara que sol sofrir amb gelades persistents. És un arbre de fins a 20 metres d'alçada, amb les branques i l'escorça grisenques, d'aquí li ve el nom de "pi blanc"
	<ul style="list-style-type: none"> Pomera: Són arbres caducifolis ordinaris de l'Àsia central i del Caucas No floreixen en les zones tropicals, car requereixen acumular major quantitat d'hores de fred durant el repòs hivernal. Els conreus de pomeres amb fruites comestibles foren introduïts a la península Ibèrica pels romans.
	<ul style="list-style-type: none"> Colze: Es pot conrear en climes bastant freds i no excessivament plujosos. En climes d'influència mediterrània se sembra al principi de la tardor mentre en els continentals es fa a la primavera L'oli pot ser destinat a combustible (biodièsel).

- ✿ **Salvia:** És nativa de la regió mediterrània.
- ✿ És una planta perenne aromàtica de fins a 70 cm d'alçada.
- ✿ Pertanyent a la família de les lamiàcies.

- ✿ **Romani:** És molt conegut gràcies als seus usos culinaris i medicinals.
- ✿ El romaní creix en tota roca, encara que prefereix el caducifoli.
- ✿ Les fulles del romaní, es fan servir com a espècies per a aromatitzar carns i aus.

- ✿ **Farigola:** És un dels condiments tradicionals de la cuina mediterrània.
- ✿ S'utilitzen les summitats florides dessecades com a remei.
- ✿ Els antics egipcis utilitzaven la farigola barrejada amb altres ingredients per embalsamar els morts.

- ✿ **Ruda:** Tonifica les artèries i protegeix els capil·lars.
- ✿ Ajuda a evitar la indigestió.
- ✿ Té un efecte antioxidant.
- ✿ Permet reduir l'ansietat i l'estrès, així com dormir millor.

- 🌿 **Orenga:** És molt similar al marduix, però a diferència d'aquest normalment creix de forma silvestre.
- 🌿 Origanum prové del grec oros que significa 'muntanya' i ganos, 'alegria' fent referència a l'aspecte i flaire agradable d'aquesta planta.

- 🌸 **La tarongina:** És la flor del taronger.
- 🌸 En general, els seus efectes calmants ajuden a eliminar les molèsties d'ansietat nerviosa com ara còlics, mal de cap, desmaís i de la menstruació.
- 🌸 De la flor de cítrics es destil·la també un oli essencial.

- 🌸 **Ciclamen:** Aporten una gran varietat de colors als jardins en els mesos de més fred.
- 🌸 Les diferents varietats de ciclamen són molt àmplies i poden arribar a més de 600 espècies diferents, amb innombrables colors i amb fins a 4 mides de flor.

- 🌸 **Les wisterias:** Són plantes enfiladisses molt vigoroses i longeves.
- 🌸 Cada primavera creixen unes meravelloses flors en tons blancs, blaus i roses violacis abans que creixin les fulles.
- 🌸 És molt resistent inclòs a les gelades.

Tulipa: conté aproximadament 150 espècies i innumbrables quantitats de híbrids.

La paraula «tulipa» prové del turc, i significa 'turbant' i fan referència a la forma que adopta la flor quan està tancada

Les Margarites Africanes: Floreixen durant la primavera i necessiten molta llum per a això.

Es pot trobar en una gran varietat de colors: púrpura, taronja, groc, rosa, etc.

La Anemone: És una planta herbàcia perenne que aconsegueix una altura entre 5-15 cm, que a mitjans de l'estiu.

En la Naturalesa en estat silvestre, normalment són blanques, però poden ser rosades, liles o blaves

Aloc: Creix a la vora dels rius i torrenteres.

Es pren en infusions a partir de les fulles i dels fruits.

La berbena i la Lluïsa de la mateixa família i propietats similars, no es fan a Gualta.

Ginesta: Conté un alcaloide, citisina, semblant a la estriquina.

L'arrel, l'escorça, les llavors i les flors són emètiques i purgants.

Llentiscle: Planta de la família del pistatxo, molt rica en essències i substàncies astringents.

Se n'extreu l'oli de llentiscle.

Serveix per fortificar les genives i les dents.

Llor: Tònic estomacal, carminatiu.

L'oli de les llavors és calefactant, emol·lient molt indicat per a malures causades pel fred.

Magraner: L'escorça de les arrels conté diversos alcaloides que són vermífugs i tenífugs.

Amb el suc de la magrana es prepara la granadina que té virtuts estomacals, diürètiques i astringents.

- ✿ **Malva:** Rica en mucíl·lag, malvidina i glucosa.
- ✿ S'usa en cataplasma com a emol·lients.
- ✿ Les flors en tisanes són antitussígenes.

- ✿ **Matricària:** Camamilla borda
- ✿ Tònica estomacal
- ✿ Emmenagoga

- ✿ **Mentastre:** Menta borda
- ✿ Té totes les propietats de la menta, en menor intensitat i sense olor
- ✿ Tònica, estimulant, estomacal, carminativa, sedant, analgèsica i vermífuga.

- ✿ **Noguera:** Sagnant l'escorça se'n treu la terebintina, que és semblant a la trementina o aiguarràs. És una planta astringent pel que fa a les fulles.
- ✿ Les arrels s'usen per combatre l'ascitis.

- 🌿 **Estramoni:** Conté diversos alcaloides atropínics i s'ha utilitzat contra la tos, l'emfisema i l'asma.
- 🌿 És tòxica i al·lucinògena.
- 🌿 L'ha de prescriure personal facultatiu.

- 🌸 **Farigola:** Rica en diversos fenols com el timó.
- 🌸 L'aigua timolada és antisèptica i s'usa per rentar ferides.
- 🌸 Es digestiva.

- 🌸 **Fonoll:** Carminativa i aperitiva en infusió.
- 🌸 L'arrel cuita o fresa és diürètica.
- 🌸 Bon condiment culinari

- 🌸 **Galzeran:** Brusc.
- 🌸 Aperitiu i diürètic.
- 🌸 Entra en la preparació del xarop "de les cinc arrels"

- ✿ **Cap d'ase:** Tomaní
- ✿ Planta molt escassa a Gualta, inexistent al Montgrí, abundant a les Gavarres i Begur.
- ✿ L'essència serveix per rentar nafres i és antisèptica.

- 🍃 **Esbarzer:** Utilitzada contra les diarrees, inflamacions de la gola, i afirmar dents.
- 🍃 S'ha de fer bullir els brots tendres i colar-la però no es pot guardar d'un dia per a l'altre.
- 🍃 Es poden menjar com a verdura un cop bullits

- 🍃 **Esparreguera:** Rica en asparagina i tirosina.
- 🍃 **És diürètica.**
- 🍃 El xarop de "les cinc arrels" clàssic es prepara amb arrels de l'esparreguera

- ✿ **Espígol:** Com totes les lavandes, és molt ric en essències de gran complexitat química.
- ✿ En forma de tisanes és digestiu i estimulant.
- ✿ En forma d'alcohol d'espígol, és útil contra el reumatisme.

- 🍃 **Agrella:** Molt rica en oxalat, potàssic i vitamina C.
- 🍃 Es pot consumir tendra, bullida com a verdura de molt bon pair i gust excel·lent.
- 🍃 L'aigua s'ha de llençar per contingut d'oxalats, pot fer pedres al ronyó.

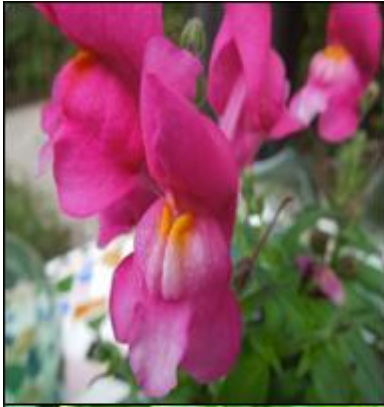
- 🌸 **Aranyó:** És una pruna silvestre.
- 🌸 Se'n cullen els fruits a la tardor i les flors a la primavera.
- 🌸 Es preparen xarops i mermelades amb l'aranyó i tisanes amb les flors.

- 🌸 **Arç blanc:** Cirerer de pastor.
- 🌸 Se'n cullen les flors blanques a la primavera i es deixen assecar i es conserven en lloc fresc. Es preparen tisanes que són bones per al cor i l'aparell circulatori en general

- 🌸 **Arítjol:** Les arrels s'usen com a diürètic i diaforètic.
- 🌸 Amb els fruits vermells es fa un xarop sucedani de la sarsaparrella americana.

 Boca de dragó: Boca de lleó, o conillets.

 Planta inodora i amargant, és estimulant i emol·lient en cataplasmes.

 Calamenta: Rica en essències mentolades.

 Les tisanes són tòniques i estomacals.

 Camamilla: Antiespasmòdica, carminativa, sedant, estimulant de la digestió, antihistamínica, calma les dismenorrees.

La llegenda de Gualta

La nena de la pedra rosa

Un bon matí del mes de la sega del blat, uns soldats a cavall van arribar a un petit poble de l'Empordà, causant un gran enrenou entre els seus pacífics habitants.

El capità Eudald Ripoll, que manava l'estol, descavalcà a la vora del riu per refrescar-se amb una mica d'aigua. Mentre es remullava la cara i el cap amb una mà, amb l'altre aguantava el pesant morrió de ferro. Ell no en duia mai d'armes perquè no li agradaven. Era enginyer militar i la seva feina era la construcció de ponts i fortaleses. Mai no havia ferit o mort cap home.

Recollint-se els llargs cabells rossos que li queien per la cara, pensà que aquell punt de la llera del riu on s'havien aturat, era el lloc indicat per construir-hi un pont.

Alertat pels veïns, el batlle, que estava segant, va anar a corre-cuita a trobar els soldats. Era un panxacontent, amant de la rutina i de la bona taula.

Tan bon punt va trobar els soldats, el capità Ripoll va mostrar, davant de tothom, els documents que acreditaven l'objectiu de la presència.

El document deia així: «Per ordre del Rei i la Diputació del General, se'ns ha enviat a aquest poble per dirigir la construcció d'un pont de pedra permanent sobre el riu, que ha de tenir la resistència suficient per a usos civils i, sobretot, militars. Les despeses causades per l'obra, seran sufragades, meitat per meitat, entre la corona i el consell del comú. Altrament, en els mesos que durin aquests treballs, els soldats destacats per aquesta missió, hauran de ser hostatjats i alimentats en cases d'aquesta població, segons sigui disposat per l'autoritat local.»

Encara que aquells eren anys de bonança, a la gent del poble no els hi va fer gràcia haver de pagar i encara menys que els manessin els de fora. El capità Ripoll, el qual s'adonava de la situació, va ordenar als seus soldats que donessin una part de la soldada a les famílies que els acollien, i d'aquesta manera, es van calmar els ànims.

El capità Ripoll es va quedar a cal Marí, on hi vivien una àvia -Siseta- i la seva néta Maria de set anys que no tenia ni pare ni mare. La nena que d'ençà de la mort de la seva mare creixia una mica deixada a la bona de Déu, era una nena prima i un xic entremaliada, però mai era malobedient amb la seva àvia. Tenia els cabells i els ulls del mateix color coure com la pell de les castanyes. El seu riure esclatava amb la llur d'unes dents immaculades.

L'àvia Siseta, ara tan sols era una ombra del que havia estat. Abatuda per les desgràcies, sempre tenia una expressió tensa a la cara que reflectia molt de sofriment.

Un cop instal·lat, el capità Ripoll es va posar mans a l'obra i va anar a la vil·la per contractar els mestres d'obres, manobres, picapedres i fusters que li calien per construir el pont.

Assegut davant una taula amb tots els plànols, dibuixos i projectes escampats, el capità Ripoll dirigia els picapedrers que tallaven les dovelles; els manobres que pastaven el morter i traginaven les pedres; i els mestres d'obres que aixecaven les bases i els pilars. La Maria es passava estones al seu costat, preguntat coses sobre els dibuixos del pont.

-Aquest pont tindrà cinc arcades i cinc ulls i cap no serà igual.- Li explicava el capità. -Encara que hi hagin grans riuades, l'aigua mai no podrà passar per sobre, perquè abans s'inundaran tots els caps a un cantó i a l'altre.-

Després de rumiar una estona sobre les explicacions, la Maria li va dir, assenyalant els dibuixos:

-M'agrada molt que el pont tingui cinc ulls i que siguin diferents. Un ull, serà el meu pare, l'altre, la meva mare; els més grans, l'avi Tonet i l'àvia Siseta; i el petit, jo.-

El comentari de la nena va fer somriure el capità que continuà amb la seva feina. Al cap d'una estona es va aixecar, amb l'arribada d'una llarga corrua de carros amb pedres, calç i sorra, per tal de controlar la descàrrega en el lloc convenient.

Quan va tornar a la seva taula, la Maria, que encara estava mirant els plànols del pont li va preguntar:

-Eudald, per a què servirà aquest pont?-

El capità, seient la Maria en els seus genolls, va respondre:

-Aquest pont de deu peus d'amplada servirà perquè hi passi la gent, els carros, les tartanes, els soldats, els canons i els carruatges de guerra. A més amb aquest pont la gent del poble ja no haurà de desviar-se per anar al mercat o a la fira.-

Amb un posat seriós la Maria li va dir:

-Doncs a mi m'agradaria que aquest pont fos de color rosa i que mai no hi passessin els soldats.-

-Però per construir un pont rosa necessitaríem moltes pedres de color rosa i aquí no n'hi ha.- Va contestar el capità

-Sí que n'hi ha. Espera't i ho veuràs.-

Havent dit això, la Maria va arrencar a córrer cap a casa seva, que era prop del riu. Al cap d'una estona la petita va tornar amb una bossa de drap a la mà plena de pedres rodones i de colors diferents. La nena va explicar al capità que una d'aquelles pedres, la rosa concretament, era ella; la fosca, era el seu pare; i les altres a la seva mare, i els avis.

-Hi ha cinc pedres, com els ulls del pont. Te les regalo perquè puguis construir el pont; i en colliré moltes perquè sigui de color rosa.-

El capità va ficar totes les pedres a la bossa i l'hi va tornar dient:

-Les pedres d'aquesta bossa són molt importants. Guarda-les tu, i quan aixequem el pont les posarem en un lloc especial.-

A la tardor, tots els fonaments per fer el pont estaven enllestits, però per Sant Andreu, unes fortes nevades van fer aturar les obres.

Amb el nou any, van arribar unes glaçades tan fortes que esquarteraven els roques i mataben oliveres.

La nit de Nadal, havent sopat, el capità Ripoll li regalà a la Maria una rèplica en miniatura del pont, feta amb pasta de guix i pintada de rosa.

-Aquí tens el teu pont rosa.-

L'alegria pel regal inesperat va ser tan gran que la Maria no va poder dir res i es va posar a jugar amb el pont al mig del menjador. Al cap d'una estona va tornar a seure a l'escó, al costat del capità i li va dir:

-T'estimo.-

El capità Ripoll, commogut, anava a contestar:

-Jo també t'estimo...- quan la Maria el va tallar:

-Llàstima que no puguis ser el meu pare...-

El capità, perplex li va preguntar:

- Per què no podria ser el teu pare?

A la qual cosa ella va contestar:

-Perquè tu ets un soldat; i els soldats van a la guerra i els maten, com al meu pare. I jo vull tenir un pare que no es mori mai.-

Al capità se li va fer un nus a al gola que li va impedir parlar, i es va girar perquè la Maria no s'adonés que se li havien humitejat els ulls.

Al desembre, el pont sense baranes va quedar enllestit i va ser inaugurat amb gran festa en el poble. La vigília de Nadal, el capità Ripoll va acomiadar els soldats, que se'n tornaven cap a casa. Tots, menys ell i el sergent, que es va casar amb la filla del batlle.

Aquell mateix dia, el capità Ripoll se'n anà a la vila, a cal notari, per arranjar les disposicions relatives a la pubilla de cal Marí. El batlle i la minyona el van acompanyar per actuar com a testimonis.

El dia de Nadal, al matí, el capità Ripoll, vestit amb camisa blanca de brocat, armilla verda de llana, pantalons negres de cuir, botes altes de pell girada, capa de vellut vermell i barret ample plomat, s'enfilà al seu cavall, a punt per partir. La Maria se'l mirava amb ulls plorosos, quan ell, amb un ample somriure, li va demanar:

-Vols venir amb mi i que sigui el teu pare?-

-A on? Al teu castell de soldats?- li va preguntar amb recel la Maria.

El capità aixecant els braços va dir:

-No. A casa meva, a la meva vila. No veus com vaig vestit? Ja no sóc un soldat.-

A la qual cosa, amb el cor eixamplat i una gran rialla de felicitat, ella va respondre:

-Si que vull venir amb tu!-

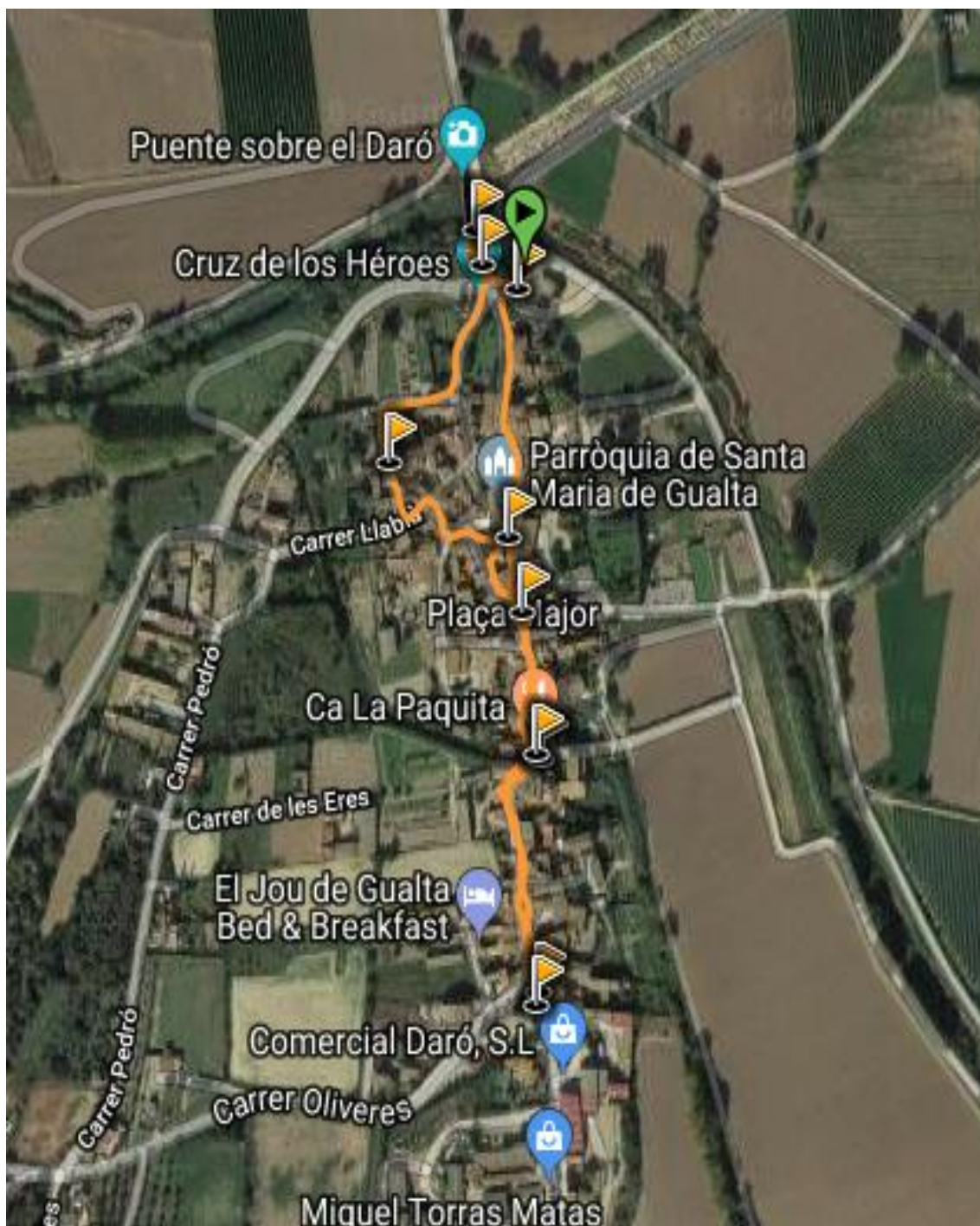
Dit això el capità la va pujar al cavall, es van acomiadar de la vila, van passar pel pont i van continuar el seu camí fins desaparèixer darrera d'una freixeneda, on van ser engolits per l'espessor del brancatge.

Cinquanta anys després, un dia d'estiu, una tartana amb vela es dirigia al poble passant pel pont. Els paletes, que estaven construint una barana i un apartador per la cavalleria, van deixar-li pas. Arribada a l'altre cantó, en

baixaren una àvia, de molt bona presència, i la seva néta. Després de parlar una estona amb el mestre d'obra, l'àvia li donà vint sous i una bossa de drap que duia la nena, amb cinc pedres a dintre. Tot seguit, els tres caminaren pel pont fins un lloc que l'àvia va indicar. Un manobre hi va portar una gaveta de morter i el mestre d'obra va encastar les pedres arrenclerades sobre una rodera. En acabar, àvia i néta es tornaren a enfilars a la tartana i seguiren cap al centre del poble, pel carrer major.

Van anar passant els segles. Hi va haver grans riuades, van venir altres guerres i moltes altres generacions. El pont ha contemplat impertèrrit, batalles acarnissades, pas de vianants, tartanes, carros, carruatges de guerra, canons, exèrcits, calesses, fiacres, automòbils, camions i motocicletes. Avui dia, en una rodera de la calçada, encara s'hi poden veure encastades cinc pedres de diferent mida i color: rosa, grana fosc, gris fosc, gris clar i gris perla.

Ruta Històrica Per Adults

FITXA DE LA RUTA

RUTA HISTÒRICA

DESCRIPCIÓ I ESQUEMA	Ruta històrica explicant els monuments i fets més importants de Gualta.
PÚBLIC A QUI VA DIRIGIT	Adults
ÈPOCA DE L'ANY	Primavera
DIFICULTAT	Moderada
DISTÀNCIA	1,27 km
DURADA	2h

Ruta Històrica Per Adults

PARADA 1: El Pont de Gualta

Explicació: Aquest pont, fet de pedra i situat sobre el riu Daró, va ser construït cap al s. XVI substituint un pont més antic, probablement d'origen romà. Consta de cinc ulls d'arc rebaixat, i els cinc són diferents entre ells, no n'hi ha cap d'igual. Les marques deixades a la pedra pel pas dels carros encara són apreciables. Durant la Guerra del Francès, l'arcada central va ser derruïda i més endavant la van reconstruir.

PARADA 2: La Creu dels Herois

Explicació: El 1809 es va produir una batalla entre les tropes espanyoles i l'exèrcit de Napoleó, que havia pogut creuar el Ter just a l'altura de Gualta. L'any 1959, en commemoració del 150è aniversari, es va erigir aquest monument, un monòlit de pedra artificial coronat per una estructura de creus als quatre vents.

PARADA 3: Fàbrica de mel “Apícola Empordà”

Explicació: En aquesta parada en Josep Casadellà explicarà el procés per aconseguir la mel, tots els tipus que hi ha i de què depèn que una mel sigui de qualitat o no. Després de la seva explicació, proporcionarà un petit pot de mel per a cada visitant.

PARADA 4: Església de Santa Maria

Explicació: Coneguda amb el nom de Sante Marie de Aqualta l'any 1048, aquesta església va ser un primitiu temple medieval del qual no ha restat cap vestigi. L'edifici actual és una construcció neoclàssica del segle XVIII.

És d'una sola nau, coberta amb volta de llunetes, sense absis sobresortit i amb capelles laterals. Té un campanar de torre, sense decoració, arranjat l'any 1922 amb materials procedents de l'enderrocament de l'antiga casa de la vila.

PARADA 5: Parada Històrica + Guerra Civil + Matança de Gualta

Explicació: En aquesta parada parlarem de la Matança de Gualta i de l'impacte de la Guerra Civil al poble.

Matança de Gualta

- Entre el 24 de maig i el 4 de juny de 1808 varen tenir lloc aixecaments antifrancesos a la majoria de províncies espanyoles.
- El 21 d'abril de l'any

següent, 240 soldats van atacar Gualta, on van ser rebutjats pels sometents, que venien de Palamós.

- El 6 de maig aquells sometents van atacar els francesos a Torroella, i varen sortir victoriosos.
- L'11 de maig, però, els francesos varen sorprendre un centenar de sometents a Gualta, els quals es van veure obligats a retirar-se. Aleshores va tenir lloc la matança de 9 civils de Gualta que estaven totalment indefensos. Tres d'ells van ser en Josep Rufí, en Joan Bassa, i en Feliu Batlle.

Guerra Civil

- La guerra va ser molt dura per a tothom, i Gualta no era una excepció. Molts gualtencs eren al front lluitant al costat de la República, però a poc a poc, el tomb negatiu de la guerra per a les forces republicanes va provocar una arribada de refugiats a l'Estat. El dia 16 de febrer, l'exèrcit franquista va entrar a Gualta i tot seguit, les autoritats militars van procedir a constituir la "Comisión Gestora".

PARADA 6: Can Cornell

Explicació: Considerat un dels casals més antics del poble, Can Cornell, es troba just davant del molí de Gualta. El seu propietari va ser el Marquès de Camps.

Aquest edifici té el seu origen al s. XV tot i que té aquest aspecte, ja que entre els segles XVI-XVIII hi va haver una reforma i una ampliació.

Es veu a quin segle pertany per què el finestral d'arc conopial, la traceria gòtica i el portal adovellat de punt rodó són del segle XVI.

PARADA 7: El Molí De Gualta

Explicació: Antic edifici medieval del s. XVI amb estructura de castell o fortalesa, muralla i espitlleres, on s'ubica un molí hidràulic amb canals i una bassa. La major part de l'edifici conservat en l'actualitat és del s. XVII. S'hi pot observar el bramador de la resclosa, que desvia l'aigua cap al molí i un

segon canal que la desvia cap a Fontanilles. Originàriament era un molí fariner i arrosser i es va transformar en central elèctrica el 1898. Va esdevenir una de les primeres centrals elèctriques de les comarques gironines, aprofitant fins i tot el sobrant de força per fabricar gel. La central hidroelèctrica i el molí varen conviure molts anys. Va deixar de funcionar als anys 70. Al 1949 va ser declarat Bé Cultural d'Interès Nacional (BCIN).

PARADA 8: La creu de la Santa Missió

Explicació: En aquest mateix lloc, al final del carrer Major en direcció a Fontanilles, hi va haver una creu antiga que es va perdre l'any 1936. Només va quedar el pedestal, damunt del qual hi van construir una creu nova durant la Santa Missió de 1958.

PARADA 9: Parada Històrica + Salvador Tarradas

Explicació: Tots sabem que hi ha molts pobles medievals en aquesta zona, com Pals, Llavà... Però Gualta és diferent, i Salvador Tarrades ens explica per què.

A Gualta, tot i ser un poble medieval, és molt difícil trobar elements arquitectònic d'aquella època. Gualta la van destruir, la van cremar, no va quedar pedra sobre pedra.

El 1385, la corona Catalana-Aragonesa i el comtat d'Empúries, estaven en guerra, i Gualta havia pertangut el comtat d'Empúries, i tots els pobles d'aquesta banda també.

Quan va haver-hi aquest conflicte entre pare el III el cerimoniós, i el comte d'Empúries, va haver-hi viles que es van posar al costat de la corona, i altres que es van posar de banda del comte d'Empúries. Els que es van posar al costat del comte d'Empúries,

van rebre, perquè els exèrcits de la corona van arrasar Gualta, Fontanilles, Sant Feliu de boada, Sant Julià de boada... Cremat i destruït. Per això no hi ha cases medievals.

En canvi sí que hi ha moltes cases que tenen elements arquitectònics medievals, perquè la gent agafava ruïnes per fer cases noves.

Hi ha moltes cases antigues sobretot del segle 18, després de la guerra de successió i va haver una onada constructiva.

Al acabar la ruta, dinar a Ca la Paquita.

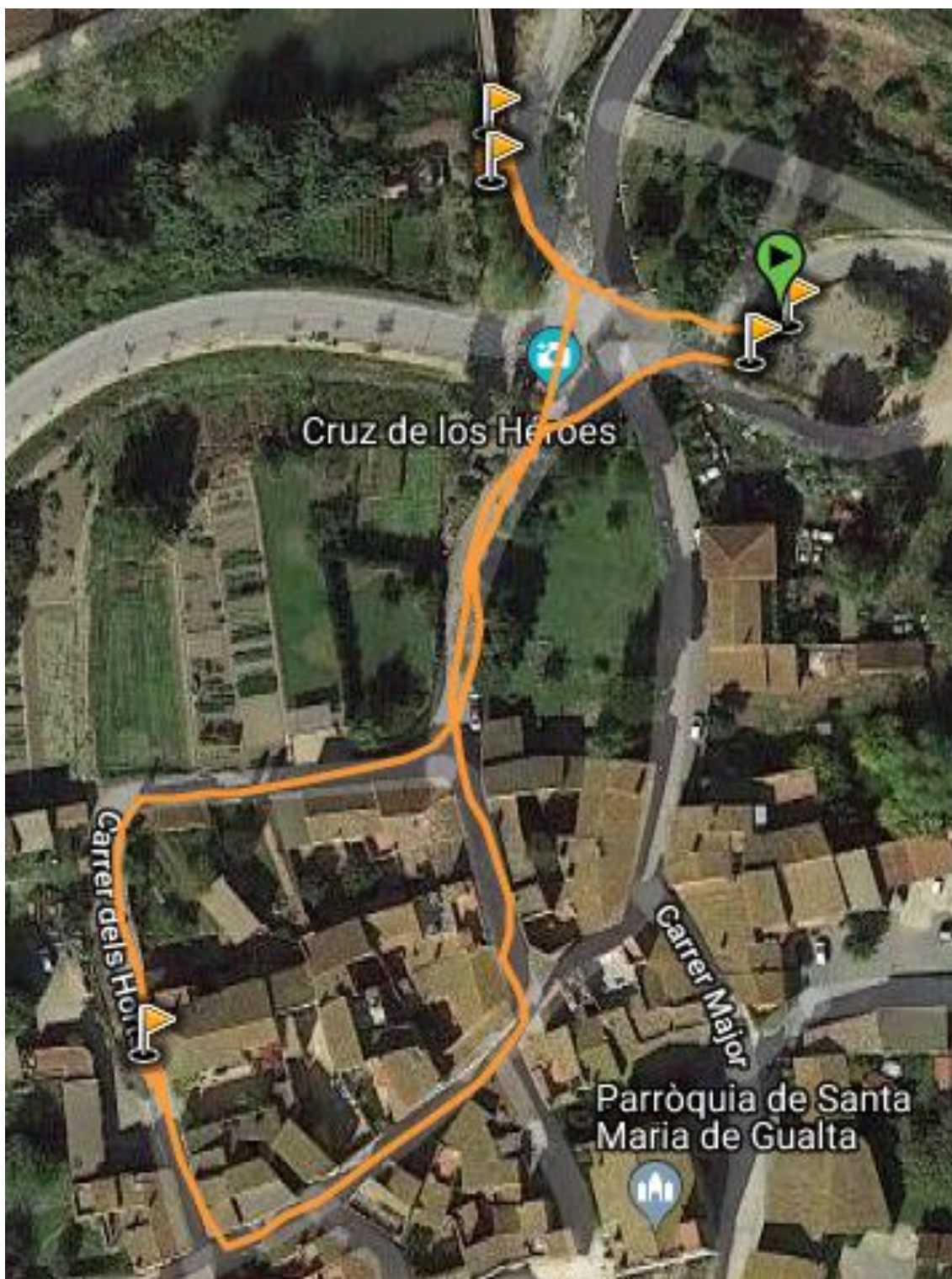
Al acabar la ruta, que serà a les 12.00h, donarem mitja hora de marge, i després anirem a dinar a Ca la Paquita, l'únic restaurant de Gualta, que es troba al costat del Moli.

Ca la Paquita, és restaurant de cuina empordanesa amb tocs d'autor a Gualta.

Ofereixen: Entrants freds i calents, especialitat en arrossos, peix i marisc, carns del país, postres casolans, licors i vermouths.

Els propietaris són Adria i Judith.

Ruta de Flora I Fauna Per Nens

FITXA DE LA RUTA

RUTA FLORA I FAUNA

DESCRIPCIÓ I ESQUEMA	Ruta de flora i fauna on expliquem als nens una llegenda, un conte i la flora i la fauna de Gualta.
PÚBLIC A QUI VA DIRIGIT	Nens
ÈPOCA DE L'ANY	Primavera
DIFICULTAT	Fàcil
DISTÀNCIA	0,57 km
DURADA	2h

Ruta De Flora I Fauna Per Nens

PARADA 1: La flora i la fauna

Explicació: La primera parada es realitza al parc infantil de l'entrada de Gualta. Se li farà una explicació de la flora i fauna de Gualta, amb els nens asseguts als bancs o a terra, acompanyat d'unes fitxes tècniques ensenyades anteriorment al treball.

En finalitzar l'explicació, es permetrà que els nens busquin un seguit de plantes que la guia digui, ensenyant una fotografia de la mateixa en la fitxa tècnica.

Els nens no s'allunyanen gaire, i tindran prohibit anar a la carretera sense anar

acompanyats de la guia corresponent.

PARADA 2: La llegenda de la nena de la pedra rosa.

Explicació: Aquesta parada es realitzarà en el pont de Gualta, concretament a les escales del pont. Els nens han d'estar asseguts a terra, i escoltar la llegenda que està en aquest dossier de guiatge.

Un cop finalitzada la llegenda, els nens hauran de buscar les pedres de colors. El nen que les trobi en menys temps, guanya! Un cop hagin trobat les pedres, hauran de fer el dossier didàctic.

PARADA 3: El conte de l'ànega Maria

Explicació: El conte de l'ànega Maria començarà a davant de la creu dels herois, asseguts a l'escalo que hi ha just davant. A mesura que el conte avanci els nens aniran caminant pel poble, i passar davant de la creu dels herois, la fàbrica de mel, l'església, etc. La guia, anirà ensenyant les imatges del llibre, i anar fent preguntes als nens, per mantenir la seva atenció.

Al final, és faran preguntes als nens, per veure quina a sigut la part de la història que els hi ha agradat més, i tot seguit, hauran de emplenar el dossier didàctic.

PARADA 4: Visita a la fàbrica de mel, Apícola Empordà.

Explicació: L'última parada es realitza a la fàbrica de mel, Apícola Empordà.

El propietari, Josep Cadellà, farà una petita xerrada explicant la seva història.

Al finalitzar la xerrada, els hi donarem un petit obsequi, que consisteix en una bossa amb galetes amb mel, cortesia d'Apícola Empordà, o pa amb xocolata.

A l'acabar, anirem al parc on hem anat al principi.

Enllaços i fonts d'informació útils

- Web ajuntament de Gualta: <http://www.gualta.cat/>
- Web de “Viatge per la història de Gualta, a més de les seves xarxes socials: <https://viatgeperlahistori.wixsite.com/gualta>
- El senyor Josep Casadellà, propietari de l'empresa de mel “Apícola Empordà”
- El doctor Salvador Tarrades
- El llibre de Gualta – Quaderns de la revista de Girona, de Ramon Alberch i Fugueras. Any de publicació: 1996. ISBN: 84-86812-53-4
- Ajuntament de Gualta
- Revistes “El Pont”. Del 2006 al 2015.